

Møtereferat

Utvalg: Arbeidsutvalget
Møtested: Teams
Møtedato: 06.10.22 **Tid:** 17:00 – 18:00

Deltakere

NAVN	FUNKSJON	Til stede	Avbud
Eilif Kristian Trælnes	Leder	x	
Ellen Schjølberg	Nestleder	x	
Peter Talseth	Medlem	x	
Elbjørg Larsen	Medlem	x	
Andre Møller	Medlem		x
Berit Hundåla	Medlem	x	
Tor Henning Jørgensen	Repr. rådmannsforum	x	
Charlotte Olsen	Rådgiver	x	
Stig Sørra	Sekretariatsleder	x	

Saksliste

Saksnr.	Tittel
14/22	Godkjenning av innkalling, sakliste av protokoll fra AU-møtet 07.04.22
15/22	Innleverte uttaler fra Helgelandstinget - Fiskeriinteressene må ikke vike for havvind - Besøkssenter for skog
16/22	Arbeidsmøte - Orientering fra styremøtet i Midt Skandia - Tema møte i Helgelandrådet 24. – 25. november i Mosjøen
17/22	Kort orientering fra sekretariatet
18/22	Eventuelt

Sandnessjøen, 8. oktober 2022

Stig Sørra (sign.)
Referent/Sekretariatsleder

Protokoll

Utvalg: Arbeidsutvalget
Møtedato: 06.10.22
Saksbehandler: Stig Sørre

Saksnr.	Tittel
14/22	Godkjenning av innkalling, sakliste og protokoll fra AU-møtet 07.04.22

Forslag til vedtak

Innkalling, sakliste og protokoll fra møte 07.04.22 godkjennes.

Vedtak

Innkalling, sakliste og protokoll fra møte 07.04.22 godkjennes.

Protokoll

Utvalg: Arbeidsutvalget
Møtedato: 06.10.22
Saksbehandler: Stig Sørre

Saksnr.	Tittel
15/22	Innleverte uttaler fra Helgelandstinget - Fiskeriinteressene må ikke vike for havvind - Besøkssenter for skog

Forslag til vedtak

Uttalelse «Fiskeriinteressene må ikke vike for havvind» tas ikke opp til behandling. Det vises til felles innspill til NVE fra oss angående nye områder for havvind innsendt 15. september i samarbeid med Ocean Cluster Helgeland.

Helgelandsrådet støtter opp om Grane kommune sin søknad om etablering av et Besøkssenter Skog i Grane kommune.

Vedtak

Uttalelse «Fiskeriinteressene må ikke vike for havvind» tas ikke opp til behandling. Det vises til felles innspill til NVE fra oss angående nye områder for havvind innsendt 15. september i samarbeid med Ocean Cluster Helgeland.

Helgelandsrådet støtter opp om Grane kommune sin søknad om etablering av et Besøkssenter Skog i Grane kommune.

Vedlegg:

- Fiskeriinteressene må ikke vike for havvind
- Besøkssenter for skog

Fiskeriinteressen må ikke vike for havvind

Norge er en av verdens fremste fiskerinasjoner. Vi har utvikla fartøy og teknologi som, sammen med god fiskeriforvaltning, gjør at vi årlig kan lande om lag 2,5 millioner tonn villfanga fisk. Drøyt 95 prosent eksporteres som globalt etterspurte matvarer.

Norge forvalter flere enorme fiskestammer, som sild og torsk, som hvert år er på gytevandring langs kysten. Gytingen skjer i relativt grunne områder. Der er også fisken lettest å fange. De samme havområdene er ettertraktet for mange andre typer næringer, ikke minst vindkraft.

Klimautfordringene i verden er store. Løsningene må ikke gå på bekostning av naturens evne til å produsere mat. Havvind må ikke fortrenge sikker matforsyning i en verden med økende behov for mat.

Vi minner om FNs bærekraftsmål 14:

«Livet på jorden er avhengig av havet. Temperaturen, kjemien, strømmingene og livet i havet er det som driver de globale systemene som gjør det mulig for menneskene å leve på jorda. Over halvpartene av oksygenet vi puster inn kommer fra havet».

Dersom utbygging av vindkraftverk i norske farvann ikke blir basert på tilstrekkelig god kunnskap, og det ikke blir lagt til rette for god sameksistens, er det fare for at utviklinga kan bli til skade for både havmiljøet, fiskerinæringa og for Norge som nasjon.

Satsing på havvind representerer ikke bare en mulig arealkonflikt med fiskeriinteresser. Forskning viser at støy fra vindturbiner også kan forstyrre gyting for torsk og sild. Norske fiskere sier derfor nei til mer vindkraft til havs fram til skadevirkningene er grundig undersøkt.

Før det eventuelt kan gis konsesjon, må det utføres grundige undersøkelser av virkninger på fugleliv, fugletrekk, marine pattedyr, fisk, fiskerier og hele det marine økosystemet. Dette må omfatte støy, infralyd, avskalling og plastpartikler, miljøgifter, strømforhold med mer.

Økt vern av hav må starte i dag!

Helgelandstinget understreker behovet for grundig kartlegging av utfordringer ved satsing på havvind. Nødvendige midler til forskning må til for å få kunnskap om konsekvensene og sikre fortsatt bærekraftig forvaltning av fiskeressurser før utbygging av havvind på Helgeland

Leonid Rødsten, Dønna
Margit Steinholt, Alstahaug
Arnfinn Rørvik, Alstahaug
Rune Andreas Brennvik, Brønnøy

Henvendelse til Helgeland Regionråds arbeidsutvalg for behandling, vedrørende søknad om autorisasjon for etablering av besøkssenter for skog, og nasjonalparker i Grane kommune

Innledning

Grane kommune vil innen 21.10.22 søke om å bli autorisert som besøkssenter for skog. Vi ønsker å kombinere dette med et besøkssenter for de to nasjonalparkene og øvrige verneområder vi har i vår kommune. Søknaden er ikke ferdigstilt pr. i dag.

Vi planlegger å styrke vår kompetanse og formidlingskapasitet om naturen, og kulturen, som har gitt grunnlaget for etablering av nasjonalparkene, skogvernområdene og øvrige verneområder i kommunen. Vi ønsker å skape positive ringvirkninger, og få forståelse for både skogvern, bærekraftig skogbruk og bærekraftig bruk av utmarka hos ulike målgrupper. Det er et ønske om å få økte personalressurser knyttet til de ulike verneområdene inklusive de to nasjonalparkene. De to nasjonalparkforvalterne, som ikke bor i Grane kommune, vil kunne samarbeide godt med en lokal ressurs som vi ønsker å bygge opp. Det vil øke nasjonalparkenes mulighet for å drive formidlingsaktiviteter i et senter, men også ute i felt gjennom kapasitetsøkning.

Statens vegvesen bygger for tiden ny E6 forbi kommunesenteret i Grane kommune, og E6 flyttes til vestsiden av Svenningelva, sør for kommunesentret Trofors. E6 krysser over elva og skal rett inn i en to km lang tunell forbi kommunesentret. Her planlegges det en avkjøring til kommunesentret og det tilrettelegges et 18 dekar stort næringsareal. Reguleringsplanen ble vedtatt i 2020, og det er lagt inn i bestemmelsene at Grane kommune er en nasjonalparkkommune, og at det skal gjenspeiles i bygningsmasse og utendørs tilrettelegging. På næringsarealet tenkes næring som har behov for å ligge nær E6, samt at det er planer om synliggjøring av kommunens og hele regionens naturkvaliteter. Dagens drivstoffutsal, elbil-lading, samt spisestedet Trixie som i dag ligger langs nåværende E6 er positive til å etablere seg på næringsarealet. Kommunen har planer om å utvikle dette stoppunktet for grønne næringer, naturinformasjon og informasjon om reiseliv i regionen m.v.

Arealet skal stå byggeklart i oktober 2024, ett år før det settes trafikk på vegen, i november 2025. Dette punktet vil ligge ca. 1,4 km sør for kommunesentret, får en avkjøring fra E6 og en forbedret veg inn til kommunesenteret. I dag går det en kommunal veg gjennom arealet fra Trofors og til Svenningdal. Dagens kommunale veg er også i dag en hovedinnfallsport til den ene nasjonalparken, Lomsdal –Visten nasjonalpark, via Stavassdalen. Næringsarealet ligger på elvekanten til det vernede vassdraget Svenningelva.

Dette er et naturlig punkt å legge et besøkssenter for skog fordi punktet har potensial for godt besøk av vegfarende. Stedet er samtidig sentralt også for lokalbefolkning, og dagens kommunale veg er i dag en mye brukt utfartsveg for lokale turgåere. Skolen i Grane, og skolene i omkringliggende kommuner, bruker Stavassdalen både til dagsbesøk og overnattingsturer. Barnehage, skoler, Nord universitet, folkehøgskole og landbruksskolen er allerede besøkende til Stavassdalen og Lomsdal-Visten pr. i dag. Her vil et besøkssenter for skog, og nasjonalparker være en viktig ressurs, som man passerer på veg til Stavassdalen.

Børgefjell har sin hovedinnfallsport i Grane, fra Simskaret. Tomasvatnet er også en mye brukt innfallsport til nasjonalparken. Sistnevnte nås med tog fra Majavatn, og noen km å gå. Denne nasjonalparken ligger litt lenger unna senterets lokalisering, men informasjon vil likevel være viktig for de vegfarende, og lokalbefolkning.

Bakgrunn for søknad om besøkssenter for skog, og nasjonalparker

Grane kommune er en skogsbrukskommune der skogbruket har hatt stor betydning som næring siden skogen ble tatt ut på en industriell måte av «Engelskbruket». Engelske forretningsmenn som hadde både kapital, og kunnskap om drift av sagbruk, og eksport av virke, til det internasjonale marked, kjøpte opp store skogareal i Vefsn, Grane og Hattfjelldal i 1867.

Grane kommune er en del av Helgeland Museum, og har som eneste kommune på Helgeland skog og utmark som tema. Pr. i dag er avdelingsleder ved Helgeland museum i Grane skogutdannet, og har 25 års erfaring fra praktisk skogbruk. Avdelingen i Grane har i mange år brukt utmarka som formidlingsarena.

Avdelingslederen med samarbeidspartnere har vært aktiv i å få nedtegnet historien om tømmerfløting i Vefsnavassdraget, skogstuer og skogarbeiderliv i perioden fra skogbruket med intensivt drift i perioden fra «Engelskbruket», og frem til tømmerfløtinga opphørte i 1968.

Grane kommune har vært gjennom mange runder med verneprosesser av skog, og har flere myrreservat der det er fredning i hekketiden. Grane kommune har også en andel av nasjonalparkene Børgefjell/Byrkjå og Lomsdal-Visten/ Njaarke. Pr. i dag er ca 34% av kommunens areal vernet og dersom en pågående vernerunde vedtas som innstilt, vil 36% av kommunen inneha et eller annet vern. I tillegg er de to store vassdragene Svenningdalselva og Vefsnavassdraget med sideelver, vernet mot kraftutbygging. Vassdragene er også nasjonalt laksevassdrag.

Formål:

Formålet med å et besøkssenter vil være å formidle de unike verdiene i de skogsområder som er vernet, men også formidle hvordan et bærekraftig skogbruk drives. Skogen har svært mange kvaliteter, og bruksområder som er viktige å formidle.

Skogshistorien i området inklusive den mer industrielle drift av skogen, som fikk sin start av «Engelskbruket», er en historie som er verdt å formidle.

Det vil også være viktig å formidle de unike verdiene våre to nasjonalparker, og øvrige verneområder, har.

Målgrupper:

Det vil være ulike målgrupper å henvende seg til. De vegfarende, turistene vil være en viktig målgruppe, som det ligger svært godt til rette for å nå. Lokalbefolkning og skoleelever både i egen og andre kommuner, i grunnskolen, videregående skole og høyskole- og universitet vil være målgrupper. Dette er miljøer man er i kontakt med allerede i dag. Skogeiere er også en naturlig målgruppe.

Lokalisering

Grane kommune med sine 2017 kvadratkilometer, er den første kommunen du møter på i Nordland når du kommer sørfra langs E6. Totalt bor det ca. 1450 innbyggere i Grane, hvorav rundt ca. 1 000 bor i kommunesenteret Trofors.

Kommunen har forbindelse til kysten via fylkesvei 76, Tosenvegen. Riksveg 73 tar av fra Trofors mot Hattfjelldal og mot Sverige. Kommunen grenser i nord mot Vefsn, i øst mot Hattfjelldal, i vest mot Bindal og Brønnøy, og i sør mot Røyrvik og Namsskogan i Trøndelag.

Det nye næringsarealet har en egen reguleringsplan, og vil ha en sentral beliggenhet rett ved hovedferdselsåren, E6, gjennom Nordland. Den gamle ferdselsvegen inn til Stavassdalen og hovedinnfallsporten til Lomsdal-Visten ligger i umiddelbar nærhet til det påbegynte næringsarealet. Her er det planlagt en bedre parkeringsplass enn pr. i dag. Den gamle ferdselsvegen er allerede merket og delvis klopplagt, men skal tilrettelegges enda bedre ganske snart (22/23). Det er allerede noe trafikk av personer som skal inn i nasjonalparken, og som kommer med tog til Trofors. Dette er den raskeste vegen når man går inn i Lomsdal-Visten nasjonalpark.

Dette er et naturlig punkt å legge et besøkssenter for skog fordi punktet har potensial for godt besøk av vegfarende. Stedet er samtidig sentralt også for lokalbefolkning, og vegen er i dag en mye brukt utfartsveg for turgåere. Skolen i Grane, og skolene i omkringliggende kommuner, bruker Stavassdalen både til dagsbesøk og overnattingsturer. Barnehage, skoler, Nord universitet, folkehøgskole og landbruksskolen er eksempler på besøkende allerede i dag. Her vil et besøkssenter skog være en viktig ressurs som man passerer på veg til Stavassdalen.

Kommunesenteret Trofors ligger gunstig plassert for store naturopplevelser med den mektige Børgefjell nasjonalpark på østsiden av E6 og Lomsdal-Visten på vestsiden av E6. Ved Trofors møtes elvene Austervefsna og Svenningdalselva og danner det kjente, og vernede, Vefsna-vassdraget som renner ut i fjorden i Mosjøen.

Samarbeidspartnere

-Det vil være helt sentralt å samarbeide med forvaltere og styrene i de to nasjonalparkene vi har en andel av med Børgefjell, og Lomsdal-Visten.

-Det vil være naturlig å ha et tett samarbeid med nasjonalparksenteret i Saltdal, der vi er medstiftere.

-Helgeland Museum er en naturlig samarbeidspartner for et besøkssenter for skog. Avdeling Grane med skog som tema, og avdeling Rana med naturhistorie.

-Grane kommune er medeiere i Vefsna Regionalpark sammen med kommunen Vefsn og Hattfjelldal. Regionalparken er et definert landskapsområde med felles natur- og kulturverdier. Kommunene har gjennom parken et langsiktig og forpliktende samarbeid mellom offentlig, privat og frivillig sektor om å ivareta og videreutvikle regionens natur- og kulturkvaliteter. Regionalparken har hatt ansvar for reisemålsutvikling i de tre kommunene og vært gjennom fase en og to i innovasjon Norges opplegg for reisemålsutvikling. Grane kommune har gjort vedtak om å gå videre til fase tre, fra ord til handling. Det er et mål å utvikle regionen til et bærekraftig reisemål, noe som også forplikter den enkelte kommune.

- Sammen med Vefsna regionalpark, Trollfjell geopark, Okstindan natur- og kulturpark, Vega Verdensarv og nasjonalparkkommunene i vårt område er vi i ferd med å utvikle et tettere samarbeid mellom disse områdene med rike natur- og kulturverdier. Vi har foreløpig kalt samarbeidet Parkforum «Helgeland på tvers». Dette samarbeidet er i startgropa.

-Visit Helgeland er en viktig samarbeidspartner og Grane kommune er medeier i vårt felles destinasjonsselskap på Helgeland.

-Statskog er en stor grunneier i kommunen og eier store deler av utmarka, samt en stor andel skog. Det er derfor naturlig å ha et tett samarbeid med Statskog.

-En del reiselivsbedrifter i Vefsn, Grane og Hattfjelldal har deltatt i et interkommunalt bedriftsnettverk der et hovedmål har vært å etablere bookbare opplevelser av høy kvalitet. Bedriftene HiNorth, etablert i Mosjøen og RiverNorth, etablert i Grane kommune, er gode eksempler på slike opplevelsesbedrifter som er etablert de senere år.

Det er et mål å lykkes med videre samarbeid mellom reiselivsbedriftene i området, og dette vil også et besøkssenter bidra til.

Organisering og økonomi

Organisering av senteret og økonomien i senteret må vi komme tilbake til i sammenheng med søknad om autorisasjonssøknaden til miljødirektoratet.

Innhold i et besøkssenter og informasjonstilbud

Grane kommune er en nasjonalparkkommune i dag. Inntil den nye bygningsmassen er klar til innflytting må Grane kommune ta ansvar for informasjonen om bygge opp dette i tråd med kravene til et besøkssenter for skog, og nasjonalparker. Dette innholdet må bygges opp fra grunnen av da vi ikke er et besøkssenter pr. i dag. Dette vil bli nærmere beskrevet i søknad om autorisasjon.

Bygg og Uteområder

Da vi er i planleggingsfasen for det nye næringsarealet der et besøkssenter er planlagt lokalisert har vi gode muligheter for å tilrettelegge området både med bygningsmasse om uteområder. Det er som nevnt lagt føringer i reguleringsplanen for området. Det pågår også arbeid for å planlegge uteområdene med gode muligheter for ulike aktiviteter.

For nye bygninger og tilbygg skal man så langt det er mulig velge miljø- og energivennlige løsninger. Nybygg skal være godt tilpasset omgivelsene og ikke påvirke miljøverdier negativt.

Kommunen er sentral i planlegging av området, og kommunen har selv vedtatt i gå i gang for å oppfylle sin del av det å bli et bærekraftig reisemål.

Universell Utforming

Bygningsmasse vil bli planlagt for å oppfylle krav om universell utforming. Dette må også gjennomføres på uteområder

Helgelandssrådet

Lokal forankring

Besøkscenteret vil bli forankret gjennom vedtak i kommunestyret innen søknad sendes direktoratet. Saken er tidligere drøftet i både formannskap og kommunestyre og det er full støtte i å starte arbeidet med et besøkscenter og å sende en søknad om autorisasjon i 2022.

På grunn av samlokalisering med andre bedrifter vil stedet være en naturlig møteplass for lokalbefolkning også. Gjennom lokale bedrift vil tilbud om overnatting og bespisning bli lokalisert i samme område.

Trofors den 05.10.22

Ellen Schjølberg
Ordfører, Grane kommune

Protokoll

Utvalg: Arbeidsutvalget
Møtedato: 06.10.22
Saksbehandler: Stig Sørø

Saksnr. 16/22 **Tittel** Arbeidsmøte

- Orientering fra styremøtet i Midt Skandia
- Tema møte i Helgelandssrådet 24. – 25. november i Mosjøen

Forslag til vedtak

- Det vises til avtale mellom Rana Utvikling og MidtSkandia om sekretariatstjenester datert 13. februar 2020. Helgelandssrådet tilslutter seg at avtalen kan forlenges til 31.01.2024. Hovedtema blir barn og unge. Videre legges det opp til mer tid til å diskutere politiske saker.
- Sekretariatet tar de innkomne innspill til etter etterretning og kommer tilbake til et utkast til program for det kommende møte i Helgelandssrådet 24. – 25. november 2022. Hovedtema blir barn og unge. Videre legges det opp til mer tid til å diskutere politiske saker.

Vedtak

- Det vises til avtale mellom Rana Utvikling og MidtSkandia om sekretariatstjenester datert 13. februar 2020. Helgelandssrådet tilslutter seg at avtalen kan forlenges til 31.01.2024. Hovedtema blir barn og unge. Videre legges det opp til mer tid til å diskutere politiske saker.
 - Sekretariatet tar de innkomne innspill til etter etterretning og kommer tilbake til et utkast til program for det kommende møte i Helgelandssrådet 24. – 25. november 2022. Hovedtema blir barn og unge. Videre legges det opp til mer tid til å diskutere politiske saker.
-

Protokoll

Utvalg: Arbeidsutvalget
Møtedato: 06.10.22
Saksbehandler: Stig Sørre

Saksnr. **Tittel**
17/22 Kort orientering fra sekretariatet

Forslag til vedtak

Orienteringen tas til etterretning.

Vedtak

Orienteringen tas til etterretning.

Protokoll

Utvalg: Arbeidsutvalget
Møtedato: 06.10.22
Saksbehandler: Stig Sørre

Saksnr. **Tittel**
18/22 Eventuelt

Forslag til vedtak

Vedtak
